

Byrådets sak nr.: 01/2006
Vedtaksdato: 04.01.2006

Vår ref. (saksnr.): 200504906-3
Arkivkode: 400

FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN - OPPLÆRING I HELSEINSTITUSJONER OG BARNEVERNINSTITUSJONER

Saksfremstilling:

1. Bakgrunn

Utdannings- og forskningsdepartementet har i brev av 09.11.2005 sendt til høring forslag til endringer i opplæringsloven kapittel 13. Ansvaret til kommunen, fylkeskommunen og staten.

Forslaget gjelder endringer i opplæringsansvaret for pasienter i helseinstitusjoner og beboere i barneverninstitusjoner.

Bakgrunnen for forslaget til lovendring er usikkerhet knyttet til opplæringsansvaret for pasienter i enkelte private behandlingsinstitusjoner for rusmisbrukere, ulikt opplæringsansvar for pasienter i offentlige og private helseinstitusjoner og ulikheter i opplæringsansvaret for pasienter i offentlige helseinstitusjoner og beboere i barneverninstitusjoner. I tillegg kommer tilfeller der beboere har ulikt lovmessig plasseringsgrunnlag, noe som også gjør oppgjørsordningene mellom de ansvarlige offentlige instansene ytterligere komplisert og arbeidskrevende.

2. Gjeldende rett

Opplæringsansvaret er i dag regulert som følger:

Statlige helseinstitusjoner: Fylkeskommunen der institusjonen ligger har finansierings- og opplæringsansvaret for all opplæring etter opplæringsloven i statlige helseinstitusjoner (opplæringsloven § 13-3a).

Private helseinstitusjoner: Pasientens bostedskommune har opplærings- og finansieringsansvaret for grunnskoleopplæringen, mens pasientens hjemfylkeskommune har opplæringsansvaret for videregående opplæring (opplæringsloven § 13-1 og forskrift til opplæringsloven § 18-1, samt § 13-3).

Barneverninstitusjoner (offentlige og private): Beboerens hjemfylkeskommune har opplærings- og finansieringsansvaret for både grunnskoleopplæring og videregående opplæring (opplæringsloven § 13-2).

3. Departementets høringsforslag

Høringsnotatet omtaler seks ulike forslag til løsninger for hvilket forvaltningsnivå som skal ha ansvaret for opplæring i helse- og barneverninstitusjoner:

1. fylkeskommunalt ansvar for opplæring i både offentlige og private helseinstitusjoner
2. spørsmål om opplæringsansvaret i barneverninstitusjonene bør flyttes fra beboerens hjemfylkeskommune til fylkeskommunen der institusjonen ligger
3. helseforetakene får ansvar for opplæringen både i helseforetakene og private helseinstitusjoner
4. opplæringsansvaret i barneverninstitusjonene flyttes fra hjemfylkeskommune til staten ved statlig regional barnevernmyndighet
5. spørsmål om videreføring av dagens ordning når det gjelder opplæringsansvaret i private helseinstitusjoner
6. kommunalt ansvar for grunnskoleopplæringen og fylkeskommunalt ansvar for videregående opplæring i alle helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner.

Departementet har ikke tatt stilling til hvilken/hvilke av modellene for opplæringsansvar som bør velges. Departementet ønsker imidlertid at høringsinstansene skal uttale seg om fordeler og ulemper ved alle modellene, og foreslå hvilken/hvilke som bør velges.

4. Vurdering

Oslo kommune anser det som hensiktsmessig at opplærings- og finansieringsansvaret for dette organiseres på samme måte både for private og offentlige helseinstitusjoner og for barneverninstitusjoner. Det innebærer at alternativ 5 ikke er aktuelt.

De øvrige alternativene kan grupperes som følger:

- Fylkeskommunen der institusjonen ligger tillegges opplærings- og finansieringsansvaret (1 og 2)
- Staten ved henholdsvis helseforetakene og statlig regional barnevernmyndighet tillegges opplærings- og finansieringsansvaret (3 og 4)
- Bostedskommunen/bostedsfylkeskommunen tillegges opplærings- og finansieringsansvaret uavhengig av institusjonstype. Dette tilsvarer hovedregelen i opplæringsloven.

I utgangspunktet er det ønskelig at kommunen/fylkeskommunen har ansvar for sine elever uavhengig av hvor undervisningen skjer. Oslo kommune har barn og unge i helse- og barneverninstitusjoner over hele landet. Antallet barn og unge gjør det urealistisk at kommunen skal kunne følge opp og kvalitetssikre opplæringstilbudet til den enkelte. For å sikre den enkelte elev et likeverdig og tilpasset opplæringstilbud, bør opplæringsansvaret og finansieringsansvaret derfor legges til en instans nærmere den enkelte institusjon. Oslo kommune foreslår derfor alternativ 1 og 2. Det vil si at fylkeskommunen der helse- og barneverninstitusjonen ligger, tillegges opplærings- og finansieringsansvaret.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Alternativ 1 innebærer at finansiering av grunnskole i private helseinstitusjoner overføres fra kommuner til fylkeskommuner. For de offentlige helseinstitusjonene blir det ingen endring. Ordningen vil bli administrativt enklere for kommunen enn dagens ordning. Alternativ 2 innebærer at ansvaret flyttes fra hjemfylkeskommunen til fylkeskommunen der institusjonen ligger. Ressursene som i dag brukes til denne opplæringen ligger allerede i rammetilskuddet til fylkeskommunene. Ordningen blir lettere å administrere fordi det ikke vil være behov for økonomisk oppgjør mellom de forskjellige instansene.

Begge forslagene forutsetter at det ikke skal foretas individuelle gjesteelevsoppgjør.

Vedtakskompetanse:

Byråden for barn og utdanning er i medhold av bystyrevedtak 30.05.2001 sak 218, jf byrådets vedtak 03.07.2001 sak 1360 delegert myndighet til å avgi høringsuttalelser på kommunens vegne i saker som ikke er av prinsipiell betydning.

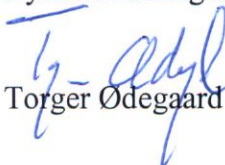
Vedtak:

Oslo kommune avgir følgende høringsuttalelse om forslag til endring av opplæringsloven vedrørende finansiering av opplæring i helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner:

Oslo kommune foreslår at fylkeskommunen der private og offentlige helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner ligger tillegges ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring i helseinstitusjoner og i institusjoner etter barnevernloven (alternativ 1 og 2 i høringsnotatet av 09.11.2005).

Det er en forutsetning at det ikke skal skje individuelle gjesteelevoppgjør fra andre fylkeskommuner.

Byrådsavdeling for barn og utdanning

Torger Ødegaard